

قانون تشکیلات و وظایف وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی

عنوان قانون:

متن قانون:

ماده ۱ (از قوانین)

نقل از شماره ۱۲۶۲۰-۶/۴/۶۷ روزنامه رسمی
وظائف وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی عبارتند از:

۱- تدوین و ارائه سیاستها، خط مشیها و نیز برنامه ریزی برای فعالیت های مربوط به تربیت نیروی انسانی گروه پزشکی پژوهش، خدمات بهداشتی، درمانی، دارویی، بهزیستی و تأمین اجتماعی.

۲- تأمین بهداشت عمومی و ارتقاء سطح آن از طریق اجراء برنامه های بهداشتی مخصوصاً در زمینه بهداشت محیط، و کنترل و نظارت بهداشتی بر سموم و مواد شیمیایی، مبارزه با بیماریها، بهداشت خانواده و مدارس، آموزش بهداشت عمومی، بهداشت کار و شاغلین با تأکید بر اولویت مراقبتهای بهداشتی اولیه، به ویژه بهداشت مادران و کودکان با همکاری و هماهنگی دستگاه های ذیربط.*

* قانون اصلاح بند (۲) ماده (۱) قانون تشکیلات و وظائف وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی مورخ ۱۳۷۵/۱۰/۵

تبصره ۱- کلیه اختیارات و وظائف قانونی وزارت جهاد سازندگی (سازمان دامپزشکی کشور) و وزارت کشاورزی (سازمان حفظ نباتات) همچنان به قوت خود باقی است. اعلام ضوابط و حدود تماس مجاز سموم و مواد شیمیایی از حیث رعایت نکات بهداشتی بر عهده وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی است و کلیه سازمانهای ذیربط موظف به رعایت ضوابط مربوط می باشند.

تبصره ۲- آیین نامه مربوط به کنترل و نظارت بهداشتی بر سموم و مواد شیمیایی توسط وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی با مشارکت وزارتخانه های جهاد سازندگی، کشاورزی، صنایع و سازمان حفاظت محیط زیست تهیه و به تصویب هیأت وزیران می رسد.

۳- ایجاد نظام هماهنگ بهداشت، درمان و آموزش پزشکی و گسترش شبکه تلفیقی بهداشت و درمان.

۴- تعیین رشته ها و مقاطع تحصیلی مورد نیاز کشور و اجرای برنامه های تربیت نیروی انسانی گروه پزشکی در جهت نیل به خودکفایی.

تبصره ۱- جهت نظارت و تعیین ضابطه لازم در مورد ارزشیابی کلیه مدارک تحصیلی دانشجویان گروه پزشکی خارج از کشور، شورایی به نام شورای ارزشیابی مدارک تحصیلی دانشجویان خارجی گروه پزشکی به ریاست معاون ذیربط وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی در آن وزارت تشکیل می شود. ارزش نامه مدارک تحصیلی به امضاء وزیر بهداشت، درمان و آموزش پزشکی خواهد رسید.**

** قانون اصلاح تبصره (۱) بند (۴) ماده (۱) قانون تشکیلات و وظائف وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی و الحاق یک تبصره به عنوان تبصره ۳ مصوب چهارم دیماه یکهزار و سیصد و هفتاد مجلس شورای اسلامی.

تبصره ۲- کلیه ضوابط و مقررات آموزشی حاکم بر سایر دانشگاه های کشور و نیز ضوابط و مقررات آموزشی اعلام شده از طرف شورای عالی انقلاب فرهنگی و وزارت فرهنگ و آموزش عالی در مورد دانشگاه های علوم پزشکی حاکم و مجری خواهد بود.

تبصره ۳- به منظور جبران کمبود نیروی انسانی و به کارگیری هرچه سریع تر کادر مورد نیاز از افراد ارزشیابی شده فوق و یا افراد دیگر به وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی اجازه داده می شود که فارغ التحصیلان گروه پزشکی و پیراپزشکی و بهیاری و پرستاری و مامایی را تا تعیین تکلیف آنها از طرف گزینش به کار گمارد و چنانچه پس از یک سال از شروع کار آنها نظریه های دال بر عدم صلاحیت آنها اعلام نگردد به استخدام رسمی آنان اقدام شود.

۵- انجام تحقیقات بنیادی و کاربردی در جمیع رشته های پزشکی و زمینه های بهداشتی و درمانی و نیز ایجاد و گسترش مؤسسات و واحدهای پژوهش پزشکی و نظارت بر پژوهشها و هماهنگ ساختن برنامه های مؤسسات تحقیقاتی پزشکی.

۶- برنامه ریزی به منظور توزیع متناسب و عادلانه نیروی انسانی و سایر امکانات و آموزش پزشکی و تسهیلات بهداشتی - درمانی کشور با تأکید بر اولویت برنامه های بهداشتی و رفع نیاز مناطق محروم و نیازمند.

۷- فراهم نمودن تسهیلات لازم برای برخورداری همگان از خدمات درمانی در حدود امکانات از طریق ایجاد و گسترش مراکز درمانی دولتی و بهبود استاندارد آنها و استفاده از همکاری مؤسسات خیریه و بخش خصوصی و نیز انواع بیمه های

درمانی. تبصره- وزارت جهاد سازندگی در حدود وظائف قانونی محوله با موافقت وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی به خدمات بهداشتی - درمانی مناطق روستایی عشایری کمک خواهد نمود.

۸- تأمین منابع مالی با بهره‌گیری از اعتبارات عمومی، حق بیمه، درآمدهای اختصاصی و کمکها و مشارکت مردمی.

۹- تأمین و ارائه خدمات لازم به معلولین جسمی، ذهنی و اجتماعی قابل توان بخشی در حدود امکانات.

۱۰- تشویق و ترغیب افراد خیر و مؤسسات خصوصی جهت اقدامات حمایتی برای کودکان در سنین قبل از دبستان و سالمندان و خانواده‌ها و افراد بی سرپرست و نیازمند و معلولین جسمی و ذهنی و اجتماعی غیر قابل توان بخشی و ارائه این خدمات در موارد ضروری توسط مؤسسات دولتی و نظارت بر این اقدامات.

۱۱- تعیین و اعلام استانداردهای مربوط به:

الف- خدمات بهداشتی، درمانی، بهزیستی و دارویی.

ب- مواد دارویی، خوراکی، آشامیدنی، آرایشی، آزمایشگاهی، تجهیزات و ملزومات و مواد مصرفی پزشکی و توان بخشی.

ج- بهداشت کلیه مؤسسات خدماتی و تولیدی مربوط به خدمات و مواد مذکور در فوق.

۱۲- صدور، تمدید و لغو موقت یا دائم پروانه‌های:

الف- مؤسسات پزشکی، دارویی، بهزیستی و کارگاه‌ها و مؤسسات تولید مواد خوراکی و آشامیدنی و بهداشتی و آرایشی.

تبصره- صدور مجوزهای صنعتی واحدهای بهداشتی و درمانی توسط وزارت صنایع منوط به تأیید وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی است.

ب- ساخت فرآورده‌های دارویی و مواد بیولوژیک، خوراکی، آشامیدنی، بهداشتی، آرایشی و آزمایشگاهی و تجهیزات و ملزومات و مواد مصرفی پزشکی و توان بخشی.

۱۳- انجام نظارت و کنترل کیفی مواد مذکور در بند ب از قسمت (۱۲) ماده (۱) و تعیین ضوابط و مقررات لازم برای موارد مذکور در بند (الف) و (ب) ماده (۱۲).

۱۴- صدور پروانه اشتغال صاحبان حرف پزشکی و وابسته پزشکی.

۱۵- تعیین مبنای محاسبه هزینه‌های خدمات تشخیصی و درمانی، دارویی، بهزیستی تعیین تعرفه‌های مربوط در بخش دولتی و غیر دولتی و تعیین شهریه

آموزش‌های غیر رسمی و آزاد در زمینه‌های مختلف علوم پزشکی.

۱۶- تعیین ضوابط مربوط به ارزیابی، نظارت و کنترل بر برنامه‌ها و خدمات واحدها و مؤسسات آموزشی و پژوهشی، بهداشتی - درمانی و بهزیستی و انجام این امور براساس استانداردهای مربوطه.

۱۷- تعیین ضوابط مربوط به ورود، ساخت، نگهداری، صدور، مصرف و انهدام مواد اولیه بیولوژیک مخدر، خوراکی، آشامیدنی، بهداشتی، آرایشی، آزمایشگاهی و فرآورده‌های دارویی و تجهیزات و ملزومات و مواد مصرفی پزشکی و توان بخشی و نیز ارزشیابی، نظارت و کنترل ضوابط مذکور.

۱۸- انجام پژوهش در زمینه طب سنتی و بررسی و تحقیق در زمینه خواص دارویی گیاهان و امکانات تهیه و استفاده از داروهای گیاهی و آموزش صحیح در زمینه‌های فوق و ایجاد مراکز مناسب برای طب سنتی.

وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی دارای تشکیلاتی به شرح زیر خواهد بود:

الف- حوزه مرکزی وزارتخانه که از معاونتهای زیر تشکیل می‌شود:

۱- معاونت امور آموزشی که امور آموزشی و بازآموزی و گسترش دانشگاه‌ها را به عهده دارد.

۲- معاونت امور دانشجویی که امور مربوط به خدمات آموزشی و رفاهی و گزینش علمی دانشجویان و امور فارغ التحصیلان را به عهده دارد.

۳- معاونت امور پژوهشی.

۴- معاونت امور دارویی و غذایی.

۵- معاونت اداری و مالی.

۶- معاونت امور حقوقی و مجلس.

۷- معاونت امور بهداشتی.

۸- معاونت امور درمانی.

۹- معاونت جنگ.

ماده ۲ (از قوانین)

۱۰- معاونت امور فرهنگی.
ب- دانشگاه‌ها یا دانشکده‌های علوم پزشکی
ج- سازمانهای منطقه‌ای بهداشت و درمان که جایگزین سازمانهای منطقه‌ای
بهداری استانها خواهند بود.
د- سازمانها و شرکتهای وابسته.
تبصره ۱- رؤسای دانشگاه‌ها یا دانشکده‌های علوم پزشکی مراکز استانها (به
استثناء استان تهران) به عنوان قائم مقام وزیر در استان انجام وظیفه خواهند
نمود.
تبصره ۲- در استانهایی که دانشگاه یا دانشکده علوم پزشکی وجود داشته باشد
سازمان منطقه‌ای بهداشت و درمان استان زیر نظر رئیس دانشگاه یا دانشکده
علوم پزشکی اداره خواهد شد.
تبصره ۳- سازمانهای منطقه‌ای بهداشت، درمان و بیمارستانهای تابعه و
بیمارستانهای دانشکده‌های پزشکی دارای اختیارات اداری و مالی بوده و
مشمول ماده ۴ قانون تعدیل نیروی انسانی نخواهند بود.
تبصره ۴- مرکز بهداشت استان تحت نظر سازمان منطقه‌ای بهداشت و درمان
مسئول برنامه‌ریزی، نظارت و ارزیابی برنامه‌های بهداشتی و اجرای برنامه‌های
نمونه‌ای در سطح استان در چهارچوب سیاستها و خط مشی‌های وزارتخانه
می‌باشد و دارای اختیارات اداری و مالی و خدمات پشتیبانی خواهد بود.
تبصره ۵- وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی می‌تواند در صورت نیاز
معاونتهایی را با موافقت سازمان امور اداری و استخدامی ایجاد یا حذف نماید.

ماده ۲ (از قوانین)

وظائف و اعتبارات آموزشی و نیروی انسانی آموزش دهنده انستیتو علوم تغذیه و
صنایع غذایی ایران بر حسب تشخیص وزیر بهداشت، درمان و آموزش پزشکی به
یکی از دانشگاه‌های علوم پزشکی تهران می‌گردد که دانشکده تغذیه در دانشگاه
مزبور تشکیل گردد و وظائف تشکیلات، اختیارات و اعتبارات پژوهشی و نیروی
انسانی پژوهشگر انستیتو علوم تغذیه و صنایع غذایی ایران نیز به همان دانشگاه
علوم پزشکی منتقل می‌شود و دانشگاه مزبور مکلف است انستیتو تحقیقات
تغذیه‌ای و صنایع کشور را تشکیل دهد. این انستیتو با داشتن ردیف اعتباری
مستقل در قانون بودجه وابسته به دانشگاه علوم پزشکی مزبور انجام وظیفه
خواهد نمود. تبصره- اساسنامه این مرکز در چهارچوب اساسنامه مؤسسات
تحقیقاتی موضوع ماده ۵ قانون تشکیل وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی
خواهد بود که حداکثر ظرف مدت چهار ماه توسط وزارت مذکور تهیه و به تصویب
مجلس شورای اسلامی خواهد رسید.

ماده ۴ (از قوانین)

لایحه قانونی راجه به اجازه اجرای طرح توسعه مجتمع آموزشی، پژوهشی،
درمانی وزارت بهداشتی و بهزیستی مصوب ۱۳۵۸/۱۰/۲۲ شورای انقلاب جمهوری
اسلامی ایران لغو و امکانات و تجهیزات و اعتبارات و کارکنان این مجتمع برحسب
مورد به حوزه مرکزی وزارتخانه و مؤسسات آموزشی وابسته به این وزارت منتقل
می‌شوند.

ماده ۵ (از قوانین)

به منظور ایجاد روح تنوع و تحقیق در مسائل آموزشی بهداشت، درمان و آموزش
پزشکی و کمک به خودکفایی علمی کشور، فرهنگستان علوم پزشکی به
ریاست وزیر بهداشت، درمان و آموزش پزشکی تشکیل می‌گردد. آئیننامه اجرایی
و مقررات اداری و مالی این فرهنگستان توسط وزارت بهداشت، درمان و آموزش
پزشکی تهیه و به تصویب هیأت وزیران خواهد رسید.

ماده ۶ (از قوانین)

وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی می‌تواند با مشارکت بانکها و تعاونیها و
بخش خصوصی و یا هر یک از آنها اقدام به ایجاد بیمارستان در نقاط مورد نیاز
بنماید، نحوه مشارکت و اداره بیمارستانی مذکور مطابق قانون تجارت و به صورت
شرکت با حداقل ۵۱٪ سهم دولت خواهد بود. تبصره- وزارت بهداشت، درمان و
آموزش پزشکی مجازات در محلهای نیازمند زمین یا ساختمان ناتمام خود را جهت
ساختمان مراکز بهداشتی و درمانی با اخذ وجه به سازمان تأمین اجتماعی
واگذار نماید و حوه حاصله پس از واريز شدن به حساب خزانه‌داری کل از طریق
بودجه کل کشور در اختیار وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی قرار خواهد
گرفت تا صرفاً به مصرف ایجاد یا تکمیل و یا تجهیز مراکز درمانی و بهداشتی دیگر
در سایر شهرستانها برسد.

ماده ۷ (از قوانین)

وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی برای حصول به اهداف و اجراء وظایف
مندرج در این قانون و قانون تشکیل وزارت مزبور می‌تواند: ۱- مرکز تحقیقاتی و

پژوهشی پزشکی

- ۲- شرکت خدماتی برای ارائه خدمات تدارکاتی تخصصی.
  - ۳- شرکت خدماتی برای انجام نگهداری و تعمیرات تجهیزات و وسایل و لوازم پزشکی و توان بخشی.
  - ۴- شرکت تولیدی برای پژوهش و ساخت تجهیزات و وسایل و لوازم پزشکی و توان بخشی
  - ۵- شرکت تولیدی برای تهیه دارو و مواد اولیه دارویی و مواد بیولوژیک.
  - ۶- شرکت خدماتی برای ورود و توزیع دارو و تجهیزات و لوازم پزشکی و توان بخشی
  - ۷- شرکت خدماتی برای نگهداری تأسیسات حرارتی و بورودتی بیمارستانها، دانشگاهها، دانشکدهها و ساختمانهای اداری وزارتخانه در سطح کشور.
  - ۸- شرکت خدماتی برای نظافت بیمارستانها، دانشکدهها و ساختمانهای وزارتخانه در سطح کشور ایجاد نماید.
- تبصره- اساسنامه مراکز و شرکتهای فوق الذکر توسط وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی تهیه و با تصویب مجلس شورای اسلامی قابل اجرا خواهد بود.

ماده ۸ (از قوانین)

حفظ وضعیت و شمول مقررات سابق بر کارکنان منتقله به وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی موضوع ماده (۱۱) قانون تشکیل این وزارت تا زمان تصویب و اجراء قوانین و مقررات موضوع ماده ۹ قانون مزبور به قوت خود باقی خواهد بود و دانشگاهها و دانشکدههای علوم پزشکی نیز تا آن زمان از مقررات مالی و معاملاتی سازمانهای منطقه‌ای بهداری سابق استفاده خواهند نمود.

ماده ۹ (از قوانین)

تشکیلات تفصیلی این وزارتخانه و تغییرات بعدی آن با توجه به مفاد این قانون و قانون تشکیل وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی به تصویب سازمان امور اداری و استخدامی کشور خواهد رسید. قانون فوق مشتمل بر نه ماده و دوازده تبصره در جلسه علنی روز سه شنبه سوم خرداد ماه یکهزار و سیصد و شصت و هفت مجلس شورای اسلامی تصویب و در تاریخ ۱۳۶۷/۳/۱۲ به تأیید شورای نگهبان رسیده است.